

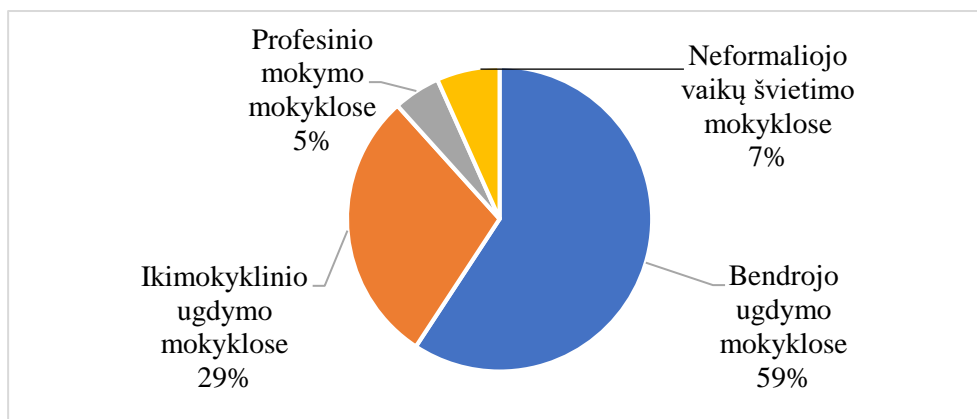
Kauno rajono savivaldybė

Kauno r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą (toliau – PKT) vykdo Kauno rajono švietimo centras (toliau – Centras)¹.

Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) duomenimis, 2021–2022 m. m. Kauno r. savivaldybėje dirbo 1 661 pedagoginis darbuotojas, iš kurių 984 (59 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 483 (29 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 83 (5 proc.) – profesinio mokymo, 111 (7 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.).

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

Atsižvelgdamas į Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetus, 2022 m. Centras vykdė 30 ilgalaikių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų (toliau – Programos), kuriose dalyvavo 2 372 savivaldybės pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelę). 2022 m. matyti, kad savivaldybėje pasirinktas svarbiausias prioritetas – *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*, skiriant daugiau dėmesio kryptčiai *Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas*. 2021 m. daugiau dėmesio skirta prioritetui *Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas*, kryptčiai *Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime*.

1 lentelė. Daugiausia Programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*

Vykdytų Programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų Programų skaičius	Vykdytų Programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	12	771
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	4	168
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	6	376
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	2	227
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	9	831
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	5	339

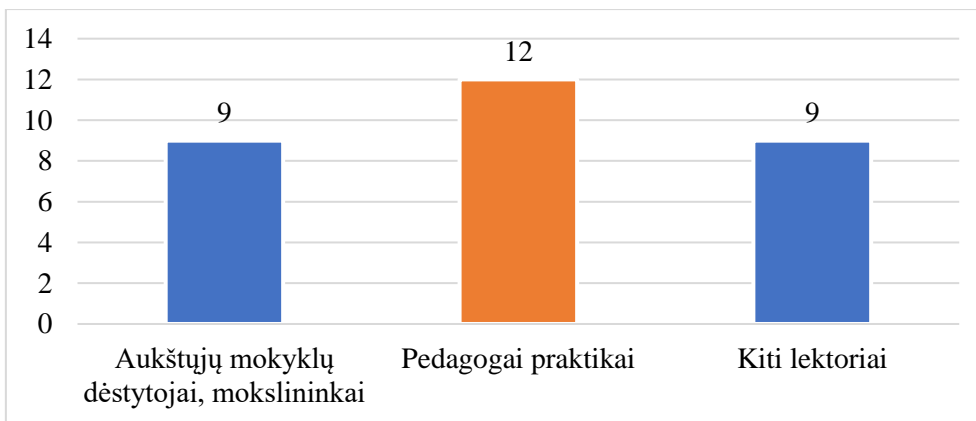
¹ Prieiga internete <https://www.kaunorajonosvietimocentras.lt>.

Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	4	492
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	9	770
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	3	153
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	1	96
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	5	521
Iš viso:	30	2 372

Rajono pedagogai, dalyvavę įgyvendinant Programas ir plėtoję savo profesines kompetencijas, turėjo galimybę mokytis su pedagogais praktikais, mokslininkais ir kitais lektoriais (žr. 2 pav.).

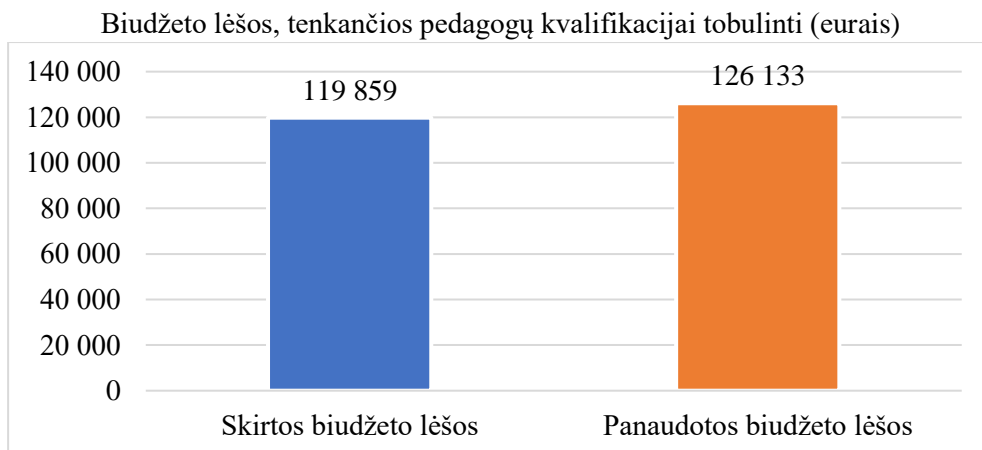
2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo Programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai

Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo Programas įgyvendinę (vykdę) lektoriai

Pedagogų kvalifikacijai tobulinti savivaldybėje 2022 m. panaudota daugiau PKT lėšų, nei buvo skirta (žr. 3 pav.). 2022 m. lėšų skirta šiek tiek daugiau nei 2021 m. ir panaudota daugiau (netgi pernaudota) nei 2021 m. (72 proc.).

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 105 proc. (pernaudota 6 274 Eur)

Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje

Informacija pedagogams apie vykdomas kvalifikacijos tobulinimo veiklas pateikiama Centro interneto svetainėje, *Facebook* paskyroje. Dauguma renginių organizuojama, atsižvelgiant į pamokų laiką ir moksleivių atostogas.

Centro interneto svetainės peržiūros 2023 m. vasario–gegužės mėn. duomenimis:

- skelbiami kiekvieno mėnesio veiklos planai; pedagoginių darbuotojų 2023–2025 metų prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo sritys, patvirtintos ŠMSM ministro 2022 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. V-1942, prie renginių nenurodomos;
- skelbiamas 2023 metų Programų sąrašas;
- prie organizuojamų renginių nurodoma jų data, laikas, vieta, atsakingas asmuo;
- Centras teikia informacinę, ekspertinę ir konsultacinę pagalbą mokykloms, jų pedagoginiams darbuotojams;
- Centras koordinuoja metodinių būrelių veiklą, organizuoja metodinius pasitarimus, edukacines išvykas, pedagogų keitimąsi gerąja patirtimi;
- Centras koordinuoja įsteigtą Jaunojo pedagogo klubą (JPK), kurio veikla prisideda ne tik prie pedagoginio personalo atsinaujinimo problemos sprendimo, bet ir padeda gerinti mokytojo profesijos įvaizdį.

Vadovaudamasis nacionaliniais bei rajono PKT prioritetais ir atliepdamas rajono pedagogų profesinio tobulinimo poreikius, Centras pasiūlė 82 Programas; visiškai įgyvendinta 30 Programų. Kai kurios mokyklos ir pedagogai pageidavo dalyvauti tik tam tikruose Programų moduluose, todėl likusios Programos buvo įgyvendintos ne iki galo. Centras glaudžiai bendradarbiauja su savivaldybėmis, panašiomis dydžiu ir mokyklų bei mokinių skaičiumi. Ypač glaudžiai bendradarbiaujama su Klaipėdos rajono savivaldybe: organizuojami bendri renginiai Jaunojo pedagogų klubo nariams, rengiamos mokyklų (ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų) direktorių, direktorių pavaduotojų ugdymui, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų stažuotės; organizuojami gerosios patirties sklaidos renginiai projektų įgyvendinimo ir metodinės veiklos organizavimo klausimais. Taip pat bendradarbiaujama ir su Kazlų Rūdos savivaldybe: organizuojami mokytojų kvalifikacijos, gerosios patirties sklaidos renginiai.

Remiantis 2022 m. veiklos ataskaita, Centras organizuoja veiklą, vadovaudamasis Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 metų kvalifikacijos tobulinimo prioritetais, Neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programa, ŠMSM 2021–2024 m. įtraukiojo ugdymo plėtros veiksmų planu, Kauno rajono savivaldybės strateginiais dokumentais, kitais teisės aktais, Centro nuostatais ir veiklos planais. Veikla organizuojama, atsižvelgiant į šias strategines kryptis: pasirengimas atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimui mokyklose, duomenimis grįstas ugdymo organizavimas ir grįžtamojo ryšio aktualizavimas, siekiant mokymo(si) kokybės ir mokinio pažangos, rajono savivaldybės įtraukiojo ugdymo plano vykdymas, švietimo įstaigų vadovų kompetencijos ugdymas ir valdymo veiksmingumo stiprinimas, mokytojų, ypač matematikos ir lietuvių kalbos, metodinės ir kvalifikacijos tobulinimo veiklos stiprinimas, skaitmeninio raštingumo kompetencijų tobulinimas. Ypatingas dėmesys skirtas rajono mokyklų valstybinių brandos egzaminų (VBE), nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (NMPP) bei pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP) duomenų analizei ir veiksmų planų aptarimui su mokyklomis, kurių VBE mokinių rezultatai 3 proc. žemesni už šalies ir savivaldybės vidurkį. Įvertinus 2021 m. VBE ir PUPP rodiklius, buvo aktyviai dirbama su matematikos ir lietuvių kalbos mokytojais, tobulinant jų kvalifikaciją per metodinius ir PKT renginius. Šiomet gerokai padidėjo PUPP pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis. PUPP lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pasiekimai daugumoje mokyklų yra gana geri. Dauguma VBE rezultatų, tarp jų lietuvių kalbos ir matematikos, yra aukštesni už šalies.

Nemažas dėmesys skirtas mokytojų pasirengimui įgyvendinti atnaujinto ugdymo turinio bendrąsias programas. Šiuo tikslu organizuotos 2 apklausos, kaip mokykloms sekasi diegti atnaujintą ugdymo turinį, su kokiomis esminėmis problemomis pedagogai susiduria, kokia reikalinga Centro pagalba.

PKT poveikis ugdymo kokybei

Centro teigimu, pamatuoti PKT poveikį rajono savivaldybės mokyklų mokinių ugdymo kokybei yra sudėtinga, nes mokyklos turi teisę (ir ja naudojasi) rinktis ir kitų švietimo paslaugų teikėjų programas. Už jų teikiamų mokymo paslaugų kokybę Centras neprisiima atsakomybės. Siekdamas savivaldybės lygmeniu pamatuoti PKT poveikį ugdymo kokybei, Centras analizuoja savivaldybės ugdymo įstaigų mokinių PUPP, NMPP ir VBE rezultatus, atlieka jų 2020 m., 2021 m. ir 2022 m. lyginamąją analizę. Po renginių Centras analizuoja Programų dalyvių anketas, organizuoja neformalius pokalbius, susitikimus su švietimo įstaigų vadovais ir mokytojais atskirose mokyklose apie teikiamų Programų kokybę, kaip pritaikomos per mokymus įgytos žinios, koks yra jų poveikis mokinių pasiekimams ir pažangai. Centro teigimu, pagerėjo mokinių 2022 m. PUPP rezultatai ir VBE išlaikymo procentas bei kokybė. Pedagogai dalijasi gerąja patirtimi; per mokymus įgijus naujų žinių ir įgūdžių, jiems sekasi efektyviau ugdyti mokinių gebėjimus, diferencijuoti, individualizuoti ir personalizuoti ugdymo procesą, atsižvelgiant į individualius mokymo poreikius, taikyti inovatyvius ir patrauklius mokymo(si) metodus bei formas (mišrusis, nuotolinis, hibridinis). Gera mokinių emocinė savijauta, pagerėjęs pozityvus klimatas mokykloje, bendravimo ir bendradarbiavimo kultūra turėjo įtakos geresniems mokinių pasiekimams, mokinių savivertei, pasitikėjimui. Pateikti duomenys rodo, kad savivaldybėje pastebimas PKT poveikis mokyklų kaip organizacijų pažangai. Sustiprėjo mokyklų tinklaveikla rajono, šalies ir Europos lygmeniu, gerosios patirties sklaida ir pažangios praktikos taikymas, pagerėjo mokyklų mikroklimatas, mokyklų bendruomenių bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai, komandinis darbas. Į mokyklos veiklos planavimą įtraukiama visa bendruomenė, kiekvienas bendruomenės narys prisiima atsakomybę už įstaigos veiklos rodiklius ir dalyvauja priimančias sprendimus.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, *siūloma*:

- *analizuoti* Programų grįžtamąjį ryšį, iširti, koks buvo PKT poveikis mokinių pasiekimams ir pažangai, palyginti su ankstesniais metais, ir pateikti rezultatus;
- savivaldybės lygmeniu *plėtoti* pedagogų požiūrį ir motyvaciją dėl tikslingo patobulintų kompetencijų perkėlimo į praktiką.